

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาด

พระราชดำรินี้ในพระองค์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สถานที่ตั้ง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

13.453486882740773, 99.4688459283693

ความเป็นมา

อ่างเก็บน้ำห้วยมะหาด ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา มีขนาดกลางความจุ 4.30 ล้านลูกบาศก์เมตร

Link URL

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://km.rdpb.go.th/Project/View/6156>

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประเภทโครงการพัฒนา:

โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ

ปีที่เริ่มโครงการ:

2528

สายน้ำไหลผ่านระบบสปริงเกลอร์หล่อเลี้ยงต้นข้าวในแปลงของนางนิศรา สุขสีขาว เกษตรกร ชาวตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เป็นสายน้ำที่ไหลมาจากอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในอดีตนิศราเป็นลูกจ้างในโรงงานนานถึง 20 ปี จากนั้นได้หันมาปรับพื้นที่ปลูกอ้อยของแม่จำนวน 40 ไร่เป็นแปลงปลูกข้าว และเป็นสมาชิกกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้รับน้ำจากอ่างเก็บน้ำแห่งนี้เพาะปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี

แรงงานชุดข้า2คน พร้อมจ้างญาติ3-5คนมาทำความสะอาดตัดแต่งข้าวในแต่ละครั้ง แล้วส่งขายเองที่ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี สร้างรายได้อย่างมั่นคงให้นิศราและครอบครัว มีบ้านพักอาศัยและรถยนต์ของตนเอง

ในโอกาสที่พลอากาศเอกชลิต พุกผาสุข ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง และพลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการฯ พร้อมคณะอนุกรรมการฯ ได้ตรวจเยี่ยมพื้นที่

เกษตรของนางนิศรา ภายหลังจากตรวจเยี่ยมโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยรับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงานและเยี่ยมชมอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดฯ

จากนั้นได้พบปะตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำ พบว่าปัจจุบัน อ่างเก็บน้ำพร้อมระบบส่งน้ำใช้งานได้ดี สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรให้แก่ราษฎร ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีพื้นที่รับประโยชน์ 6,000 – 7,000 ไร่

โดยกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาด มีสมาชิก 129 รายร่วมมือกันจัดสรรการใช้น้ำและบำรุงดูแลระบบการส่งน้ำให้ใช้การได้อย่างต่อเนื่อง โดยราษฎรในพื้นที่ส่วนใหญ่ปลูกผัก สับปะรด อ้อย และลำไย ทั้งนี้องค์มนตรีได้ฝากให้ราษฎรใช้น้ำอย่างพอเพียง เป็นการแบ่งปันให้กับราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียงให้สามารถใช้น้ำได้อย่างทั่วถึง

อ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สร้างขึ้นตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2518 ในโอกาสที่ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ไปทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการหม่อนไหมสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จังหวัดราชบุรี ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับนายแสวง พูลสุข อธิบดีกรมชลประทาน และนายช่างกรมชลประทานในสมัยนั้น เกี่ยวกับการจัดหาน้ำใช้ในการเพาะปลูกและอุปโภคบริโภคในฤดูแล้ง ให้แก่ราษฎรที่อพยพเข้าไปทำมาหากินอยู่ในเขต อำเภอจอมบึงและสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยจัดทำโครงการชลประทานขนาดเล็กที่สามารถก่อสร้างได้โดยง่ายและเสร็จโดยเร็ว ควรมีราคาค่าก่อสร้างไม่สูงมากนัก กระจายไปตามชุมชนต่างๆ เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาเดือดร้อนให้แก่ราษฎร

อ่างเก็บน้ำแห่งนี้ก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2530 อ่างเก็บน้ำมีขนาดความจุ 4.3 ล้านลูกบาศก์เมตร มีระบบท่อส่งน้ำ จำนวน 2 ระบบ ได้แก่ ระบบ Pumping (ระบบส่งน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำ) ความยาวรวม 20.935 กิโลเมตร และระบบ Gravity (ระบบส่งน้ำแบบโดยแรงโน้มถ่วงของโลก) ความยาวรวม 5.952 กิโลเมตร

เมื่อวันเสาร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ ทอดพระเนตรวิธีการใหม่ และใหม่เข้าจ่อเพื่อทำรัง
ของโครงการหม่อนไหมสมเด็จฯ บ้านหนองเหียง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

